

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 24.7.2020
SWD(2020) 143 final

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

POVZETEK POROČILA O OCENI UČINKA

Spremni dokument

k predlogu

UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (EU) 2016/1011 v zvezi z izvzetjem nekaterih referenčnih deviznih tečajev iz tretjih držav in določitvijo nadomestnih referenčnih vrednosti za nekatere referenčne vrednosti, ki bodo prenehale

{COM(2020) 337 final} - {SEC(2020) 284 final} - {SWD(2020) 142 final}

Povzetek (največ 2 strani)
Ocena učinka o reformi uredbe EU o referenčnih vrednostih
A. Nujnost ukrepanja
V čem je težava in zakaj je to težava na ravni EU?
<p>Prvič, ocena učinka preučuje posledice pomanjkanja regulativnih pooblastil v uredbi o referenčnih vrednostih za zagotovitev nemotenega prehoda s ključne referenčne vrednosti (v tem primeru londonske medbančne obrestne mere (LIBOR)), ki naj bi po pričakovanjih prenehala do konca leta 2021. Globalno se vrednost obstoječih pogodb, ki se bodo na dan njegovega prenehanja sklicevale na USD LIBOR (londonska medbančna obrestna mera za posojanje in izposojanje v ameriških dolarjih), ocenjuje na 8–12 bilijonov USD (večina teh pogodb je v bilancah stanja bank v vseh državah članicah). Če se ne bo določila stopnja, ki bo nasledila LIBOR, obstaja veliko tveganje, da se te pogodbe ne bodo mogle izvršiti.</p> <p>Drugič, ocena učinka ocenjuje posledice uredbe o referenčnih vrednostih za evropske subjekte, ki uporabljajo promptne devizne tečaje kot zaščito (varovanje) pred spremembami deviznih tečajev. Glede na to, da po pričakovanjih številni promptni devizni tečaji ne bodo izpolnjevali zahtev uredbe o referenčnih vrednostih za uporabo v EU, evropske banke evropskim izvoznikom in vlagateljem ne bodo več ponujale pogodb za varovanje pred tveganji, povezanimi z njimi.</p>
Kaj bi bilo treba doseči?
<p>Cilj pobude je uvedba: (i) novih zakonskih pooblastil na podlagi uredbe o referenčnih vrednostih, da se regulatorjem referenčnih vrednosti omogoči, da določijo časovno omejeno nadomestno stopnjo za ključno referenčno vrednost, ki bo prenehala, kot je LIBOR, za uporabo v obstoječih pogodbah; (ii) natančno določenega izvzetja iz uredbe o referenčnih vrednostih za nekatere promptne devizne tečaje.</p>
Kakšna je dodana vrednost ukrepanja na ravni EU (subsidiarnost)?
<p>Banke v vseh državah članicah EU imajo v svojih bilancah stanja pogodbe, ki se sklicujejo na ključne referenčne vrednosti. Ukrepanje na ravni držav članic bi zahtevalo, da se nacionalni zakonodajalci dogovorijo o enotni in usklajeni nadomestni stopnji. Ukrepanje na nacionalni ravni ne bi zadostovalo za zagotovitev neprekinjene uporabe promptnih deviznih tečajev, saj so ti že zajeti v uredbi, sprejeti na ravni EU (uredba o referenčnih vrednostih).</p>
B. Rešitve
Katere so različne možnosti za doseg ciljev? Ali ima katera od njih prednost? Če ne, zakaj?
<p>Najprimernejša možnost za ključne referenčne vrednosti je, da se od upravljavca ukinjene referenčne vrednosti zahteva, da objavi časovno omejeno nadomestno stopnjo za vsa sklicevanja v pogodbah, ki zapadejo po datumu njenega prenehanja. Druga možnost bi bila, da se oblikovanje nadomestne stopnje prepusti trgu in zagotovi poenostavljeno dovoljenje za tako stopnjo. Tretja možnost bi bilo izvzetje vseh zasebno oblikovanih nadomestnih stopenj iz zahtev uredbe o referenčnih vrednostih za omejen čas. Četrta možnost bi bila določitev trajne nadomestne stopnje, ki bi se uporabljala za obstoječe in nove pogodbe. Najprimernejša možnost za zagotovitev neprekinjene uporabe promptnih deviznih tečajev je izvzetje nekaterih za namene javne politike določenih referenčnih vrednosti, ki jih določi Komisija, iz uredbe o združitvah. Druga možnost je, da se Komisiji podeli pooblastilo za določitev „ključnih“ referenčnih vrednosti tretjih držav (za katere veljajo pravila uredbe o referenčnih vrednostih). Možnost je tudi, da se v okviru uredbe o referenčnih vrednostih dovoli oziroma izvzame pogodbe o izvedenih finančnih</p>

instrumentih, ki se sklicujejo na zadevne referenčne vrednosti za namene varovanja pred valutnim tveganjem.

Kakšna so stališča različnih zainteresiranih strani? Kdo podpira katero možnost?

Evropske banke se bojijo, da bodo v odsotnosti enotne stopnje, ki bo nasledila postopno odpravljeno **ključno referenčno vrednost**, nasprotni stranke v pogodbah prenehale s plačili, na primer za njihova posojila (nezmožnost izvršitve pogodb). Banke se v najslabšem možnem scenariju bojijo, da bodo nasprotni stranke preprosto prekinile pogodbe. **Upravljalci referenčnih vrednosti** so zadržani glede objave nadomestne stopnje za postopno odpravljeno ključno referenčno vrednost, ki bi jo oblikovali sami. Bojijo se, da bi prehod na tako nadomestno stopnjo brez regulativnega mandata postal predmet pravnih postopkov. **Evropski uporabniki** deviznih tečajev so podprli izvzetje **promptnih deviznih tečajev** iz področja uporabe uredbe o referenčnih vrednostih. Prav tako se strinjajo s pristopom določitev.

C. Učinki najprimernejše možnosti

Kakšne so koristi najprimernejše možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?

Najprimernejša možnost dosega najboljše rezultate pri zagotavljanju nadaljevanja pogodb in preprečevanju nezmožnosti izvršitve ali predčasne prekinitve pogodb. Časovno omejena stopnja, namenjena obstoječim pogodbam, takoj nadomesti ukinjeni LIBOR in ima povsem enako trgovsko ime. Vse druge možnosti ne bi samodejno nadomestile vseh pogodbenih sklicev na LIBOR. Prav tako je najprimernejša možnost **promptni devizni tečaj** najboljša v smislu omogočanja nadaljnjega varovanja izpostavljenosti podjetij valutnemu tveganju ter učinkovitosti in skladnosti regulativnega režima.

Kakšni so stroški najprimernejše možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?

Najprimernejša možnost za **ključne referenčne vrednosti** je stroškovno učinkovita, saj bi pristojni organ nadomestno stopnjo določil s sklicevanjem na stopnjo, sestavljeno na podlagi netvegane obrestne mere, ki jo objavlja centralna banka ZDA. Pričakuje se, da bo licenčna za takšno obstoječo stopnjo na osnovi formule nizka. Tudi v primeru **promptnih deviznih tečajev** izbira splošnega izvzetja za namene javne politike ne bi povzročila stroškov za evropske subjekte, saj jim ne bi bilo treba zaprositi za nobeno dovoljenje ali za *ad hoc* izvzetje.

Kakšni so učinki na mala in srednja podjetja (MSP) ter konkurenčnost?

LIBOR ima ključno vlogo pri financiranju MSP. Prenehanje LIBOR brez ustrezne nadomestne stopnje bi povzročilo pravno negotovost. MSP poleg tega poslujejo v tretjih državah in morajo še naprej varovati svoje poslovanje z evropskimi nasprotnimi strankami. Odsotnost ukrepanja bi bila zelo škodljiva za MSP, zlasti zdaj, ko kriza COVID-19 ogroža njihovo preživetje.

Ali bo prišlo do znatnih učinkov na nacionalne proračune in uprave?

Učinka ne bo. Nadzor nad stopnjami za obstoječe pogodbe in za namene javne politike določenimi referenčnimi vrednostmi zunaj EU bo zahteval manj virov.

Bo imela pobuda druge pomembne učinke?

Spremembe bi obravnavale tudi morebitno prenehanje ključnih referenčnih vrednosti v prihodnosti (npr. EURIBOR).

Sorazmernost?

Predvideni poseg je najmanjši potreben ukrep za zagotovitev zanesljivosti pogodb po prenehanju LIBOR in uporabe promptnih deviznih tečajev. Vse druge možnosti bi bile bolj zapletene.

D. Spremljanje**Kdaj se bo politika pregledala?**

Nadomestna stopnja za obstoječe pogodbe se bo objavljala 5 let. Po tem obdobju bo regulator ocenil, ali se je obseg obstoječih pogodb skrčil do mere, ki dovoljuje prenehanje uporabe stopnje. Izvzetje za namene javne politike določenih referenčnih vrednosti se bo pregledalo vsakih 5 let, kot se zahteva v uredbi o referenčnih vrednostih. Ocenilo se bo, ali so pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih v EU primerne kot orodje za varovanje podjetij iz EU pred izpostavljenostjo valutnemu tveganju.